

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

21 januari 1997

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR RUIMTELIJKE ORDENING, OPENBARE WERKEN EN VERVOER

Interpellatie van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de ruimtelijke gevolgen van de herstructureringen binnen het Belgische leger
Met redenen omklede motie

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Dinsdag 21 januari 1997

VOORZITTER : De heer Jaak Gabriëls

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.03 uur.*

Interpellatie van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de ruimtelijke gevolgen van de herstructureringen binnen het Belgische leger

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Mechelen tot de heer Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de ruimtelijke gevolgen van de herstructureringen binnen het Belgische leger.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, door de recente ontwikkelingen op het internationale politieke vlak, meer in het bijzonder door het grotendeels wegvallen van de dreiging van de Koude Oorlog, hebben we vroeger al de beslissing genomen om het Belgische leger grondig te herstructureren. De meest opvallende maatregel was uiteraard de afschaffing van de dienstplicht. Dit leidde automatisch tot het beperken van de strijdkrachten tot een klein en snel inzetbaar legerkorps, dat op lange termijn binnen een Europees systeem moet kunnen functioneren.

Naast deze hervorming op het algemeen financiële vlak en op het vlak van het militaire personeel, heeft deze defensiepolitiek ook gevolgen op het ruimtelijke vlak. Meer bepaald gaat het dan over de overbodig geworden militaire gronden en gebouwen. Indien het leger kleiner wordt, is er nu eenmaal een geringere behoefte aan terreinen en gebouwen.

Wegens het overbodig worden van deze onroerende goederen voor het federale ministerie van Defensie, diende de Vlaamse overheid de nodige gewestplanwijzigingen door te voeren om deze goederen voor andere doeleinden te kunnen aanwenden. De huidige inkleuring op de bestaande gewestplannen als militair domein, laat andere toepassingen immers niet toe. Dit heeft echter een aantal praktische problemen tot gevolg.

Om te beginnen is er de huidige inkleuring van de betrokken gebieden op de gewestplannen als militair domein. Redelijkerwijze kunnen we veronderstellen dat voor de noodwendigheden van 's lands defensie bepaalde regels van kracht zijn die primeren op de algemene wetgeving inzake ruimtelijke ordening. Door zijn aard alleen al is een militair domein niet te vergelijken met een privé-domein.

Daarom kan de vraag worden gesteld in hoeverre de wettelijke bepalingen en de uitvoeringsbepalingen inzake ruimtelijke ordening van toepassing zijn op gronden en gebouwen die zich bevinden in een zone die op het gewestplan met een witte kleur is aangeduid als militair domein. Is men er in dit verband, bij het opstellen van de wet van 29 maart 1962, van uitgegaan dat voor militaire complexen alle regels buitenspel worden gezet, net omwille van dat specifieke en speciale doel van militaire gebouwen en domeinen ? Of zijn er wel degelijk algemene principes die ook in dergelijke zones dienen te worden gerespecteerd ?

Voor sommigen is dit misschien een overbodige of banale vraag. In het licht van de huidige ontwikkelingen is deze kwestie echter van groot belang voor de domeinen die nu door gewestplanwijzigingen een andere bestemming krijgen. Immers, indien de regels inzake ruimtelijke ordening niet van toepassing waren voor gewezen militaire gebieden, zal dit wél het geval worden door de gewestplanwijzigingen. Afhankelijk van de nieuwe bestemming zal een nieuwe reeks algemeen-wettelijke en gemeen-

Van Mechelen

telijke bepalingen van toepassing worden op de betrokken gebieden, domeinen en gebouwen. Dit is een niet te verwaarlozen element voor de verdere aanwending van deze gronden en gebouwen.

Ik geef een voorbeeld. In mijn eigen gemeente, Kapellen, bevindt zich de kazerne Bauwin. Door de gewestplanwijziging van 26 maart 1996 vallen de bestaande militaire gebouwen nu in een woonzone, een zone voor openbaar nut of in een sport- en recreatiezone. Wegens het militaire karakter vielen deze gebouwen vroeger niet onder de stedenbouwwet en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten. In welke mate is dit nu wel het geval ?

Dit houdt ook in dat gemeentelijke bepalingen voor het betrokken gebied van toepassing worden op de gebouwen. De vraag rijst dan ook in hoeverre deze gemeentelijke bepalingen nu effectieve geldingskracht hebben ten aanzien van de bestaande gebouwen. Hoe zit het bijvoorbeeld met bepalingen die beperkingen opleggen inzake het aantal toegelaten bouwlagen ? Dienen de voormalige militaire gebouwen al dan niet in die zin te worden aangepast ?

Ook inzake de verplichte bouwvergunning kunnen de nodige vragen worden gesteld. Gelet op het feit dat er op de betrokken gebieden gebouwen staan die voorheen militaire doeleinden dienden, moeten de nodige aanpassingswerken gebeuren om de gebouwen thans anders aan te wenden. Het gebruik van de bestaande gebouwen dient mee in rekening te worden gebracht, hetgeen op zichzelf al een juridisch probleem vormt. Indien het gebruik van het gebouw gekoppeld is aan de bestemming van de grond op het gewestplan, zal het gebruik na de gewestplanherziening automatisch gewijzigd zijn in, bijvoorbeeld, woongebruik, industrieel gebruik of openbaar nut. Indien dit niet het geval is, en het gebruik van een gebouw dus losstaat van de juridische bestemming van de grond op het gewestplan, zal een nieuwe aanwending van het bestaande gebouw resulteren in een gebruikswijziging, dus in een bestemmingswijziging. In beide gevallen zullen de aanpassingswerken noodzakelijkerwijze worden onderworpen aan het verlenen van een bouwvergunning.

Het al dan niet verplicht zijn van een bouwvergunning hangt dus af van de definitie van het huidige gebruik van de gebouwen. Wat verstaat men in dit verband onder de noemer militair gebouw ? Welk verband kan er worden gelegd met stedenbouwkundige termen zoals woning, industrieel gebouw,

enzovoort ? Zijn bijvoorbeeld slaapblokken al dan niet te beschouwen als woongelegenheden ?

Deze materie is dus niet zo vanzelfsprekend als ze wel lijkt. Naast dit ene voorbeeld uit Kapellen zullen in de loop van de volgende maanden in tal van andere gemeenten ongetwijfeld nog soortgelijke juridische vragen rijzen met betrekking tot het aanwenden van die vroegere militaire gebouwen. Men zou, bij wijze van spreken, van een slaapblok een hotel kunnen maken, zonder dat men daarvoor een bestemmingswijziging aanvraagt. Mijnheer de minister, is dit inderdaad zo ?

Mijnheer de minister, in het licht van de recente ontwikkelingen op het gebied van de Vlaamse ruimtelijke ordening, in casu het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het aangekondigde nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening, kunnen we alleen maar hopen dat u met deze problematiek rekening zult houden, ten einde de ondergeschikte besturen een leidraad in handen te geven. Ik kan me immers levendig voorstellen dat gemeenten die worden geconfronteerd met gewezen militaire terreinen en gebouwen zich op dit ogenblik afvragen wat er nu wettelijk nog kan, en wat er in de toekomst wettelijk en beleidsmatig nog zal kunnen en mogen. Kortom, in dit verband heerst er heel wat onduidelijkheid. Met deze interpellatie probeer ik u de kans te bieden om uw zienswijze dienaangaande bekend te maken.

De berichtgeving vanmorgen op de radio was echt ontluisterend. In Vlaanderen hebben we het hele proces van gewestplanwijzigingen al doorlopen ; in Wallonië is er in dat verband nog niks gebeurd. Toch stellen we nu de facto vast dat de federale regering heeft beslist om de militaire complexen waarop affectatie is verleend als het ware als vuilnisbak te gaan gebruiken voor al hun problemen. Het meest recente voorbeeld, het dumpen van laagradioactief afval, is daar eens te meer een bewijs van.

Bovendien staat het haaks op de tot nu toe gevoerde procedures. Bij het overbrengen op het gewestplan van de witte zones naar hun nieuwe bestemming werd de klassieke procedure gevolgd. De Vlaamse regering heeft een gewestplanwijziging voorgesteld. De provincie heeft de mogelijkheid tot inspraak georganiseerd. De gemeentebesturen hebben zeer actief deelgenomen aan de besprekingen. De gemeente Kapellen heeft zeer duidelijk gezegd wat er met die kazerne zou moeten gebeuren : een deel woonzone voor sociale woningbouw met 89 koopwoningen, een deel openbaar nut voor een sportcomplex en een bibliotheek, en ook nog

Van Mechelen

een gedeelte sport- en recreatiezone – waaraan u de bestemming landbouwzone dacht te geven – waar het bestaande voetbalveld verder zou kunnen worden ontwikkeld.

Na het advies van de milieuraad en van de gemeenteraad, overgemaakt aan de provincie, heeft de Vlaamse regering het voorstel van de gemeente letterlijk overgenomen. Later stellen we dan vast dat de federale regering daar een andere invulling aan geeft. Toen ik een fotokopie kreeg van een afschrift van een gemachtigd ambtenaar aan uw, hier aanwezige, kabinetsadviseur, was voor mij de maat vol. De gemachtigd ambtenaar ging er immers van uit dat er geen bestemmingswijziging nodig is, dat er geen bouwaanvraag nodig is en dat de aanpassingswerken zouden ressorteren onder artikels 1.2 en 1.3 van het recente besluit van de Vlaamse regering van 1 augustus 1996 dat inhoudt dat dergelijke werken zijn vrijgesteld van een bouwvergunning.

Ik citeer uit het besluit : ...de plaatsing van sanitaire, elektrische, verwarmings-, isolerings- of verluchttingsinstallatie binnen een gebouw, voorzover ze noch de wijziging van het gebruik of van de bestemming – of wanneer het een woongebouw betreft, de wijziging van het aantal woongelegenheden – met zich meebrengt. De gemachtigd ambtenaar beroept zich dus op een besluit van de Vlaamse regering om te zeggen : de transformatie van vroeger militair slaapblok tot verblijfplaats voor een asielcentrum is vrijgesteld van zowel een bestemmingswijziging als een bouwvergunning.

Mijnheer de minister, indien we deze logica door-trekken, kan men zonder problemen van een slaapblok een hotel maken, zonder enige bouwvergunning. Dit alles kan gebeuren, op voorwaarde dat men de sanitaire, elektrische, verwarmings-, isolerings- en verluchttingsinstallaties aanbrengt binnen het gebouw, en men – bij wijze van spreken – nieuwe ramen plaatst. Wat dat betreft ontgaat de logica mij totaal. Ik zou terzake dan ook een toelichting willen krijgen.

Tevens zou ik de volgende vragen willen stellen.

Zijn wetgevende en uitvoerende bepalingen en gemeentelijke bouwverordeningen van toepassing op gebouwen die zijn gelegen in militaire domeinen ?

Zijn of worden wetgevende en uitvoerende bepalingen en gemeentelijke bouwverordeningen van

toepassing op gebouwen die voorheen waren gelegen in militaire domeinen en die door een gewestplanwijziging in een andere bestemmingszone komen te liggen ?

Welke vorm van ruimtelijk gebruik hebben gebouwen gelegen in een militair domein ?

Welke vorm van ruimtelijke gebruik hebben of krijgen gebouwen voorheen gelegen in militaire domeinen en die door een gewestplanwijziging in een andere bestemmingszone komen te liggen ?

Mijn laatste vraag heeft betrekking op de daarnet aangehaalde toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 1 augustus 1996.

De voorzitter : De heer Quintelier heeft het woord.

De heer Leonard Quintelier : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, aansluitend op wat de heer Van Mechelen daarnet naar voren bracht, kan ik bevestigen dat heel wat van die militaire domeinen inderdaad een andere bestemming krijgen of reeds hebben gekregen, afhankelijk van hun aard. De meeste kregen een niet-woonbestemming. In die natuur-, landbouw- of andere gebieden zijn echter her en der kleinere gebouwen gelegen. Laten we het zo stellen dat die als dusdanig een groene bestemming hebben.

Mijn vraag is nu : stel dat een openbaar bestuur die kleinere gebouwen overneemt en er toch een bestemming aan wenst te verlenen. Kan de gemachtigde ambtenaar zich dan beroepen op artikel 20 betreffende het begrip openbaar nut van het KB van 28 december 1972 om er bijvoorbeeld een culturele bestemming aan te geven of om er natuureducatieve centra in te richten en dergelijke ?

Mijn tweede vraag situeert zich in de marge van de bevoegdheden van deze commissie : ze zou eerder in de commissie voor Leefmilieu moeten worden gesteld. Moet er bij het verhandelen van die eigendom een bodemattest aan te pas komen ? Waarschijnlijk is het bodemsaneringsdecreet immers ook van toepassing op deze transactie.

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de voorbije maanden heb ik vastgesteld dat, naarmate die militaire domeinen hun bestemming kregen, deze uiteindelijke bestemmingstoekenning bij velen – zowel lokale besturen als anderen – als een geschenk uit

Tobback

de hemel werd beschouwd, zeker als de domeinen die bestemming kregen die zijzelf hadden gewenst.

Omwille van het feit dat die domeinen wit waren ingekleurd worden ze nu bij wijze van spreken als maagdelijk beschouwd. Naast het door de heer Van Mechelen aangekaarte probleem lijkt het mooiste recente voorbeeld daarvan me de controverse rond het opslaan van laag- en middenradioactief afval door het Niras. Zonder daar ten gronde op in te gaan, zou ik toch willen vragen wat nu precies de voorwaarden en mogelijkheden zijn waarbinnen die terreinen en eventueel bestaande gebouwen voor een dergelijk opslaan zouden kunnen worden gebruikt. Voor welke bestemmingen is dit nu precies mogelijk? Kan het bijvoorbeeld ook op het militair domein in Vissenaken dat wellicht tot dat doel te gebruiken opslagloodsen bevat, indien ze op één of andere manier worden omgevormd? Wat zijn de voorwaarden daartoe? Welke vergunningen zijn daarvoor nodig? Welke aanpassingen zijn vereist?

Naar aanleiding van wat er de voorbije dagen werd gepubliceerd over het Niras kennen we uw antwoord op dit alles reeds uit de media. In een aantal gemeenten liggen die militaire domeinen vaak zeer dicht bij de bebouwde kom. Opnieuw denk ik in dit verband aan het voorbeeld van Vissenaken, dat ik toevallig ken, maar er zijn er ongetwijfeld nog andere. Deze gemeenten hebben zich verzet tegen bovengrondse opslag op hun grondgebied en worden nu in feite geconfronteerd met een soort vrijzone, waarbinnen dit wel zou kunnen en die dus al even dichtbij ligt. Dit ligt mijn fractie zeer na aan het hart. Wat is daar uw mening over? Wat zijn de voorwaarden waarbinnen dit eventueel mogelijk zou zijn?

De voorzitter : De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil even inpikken op de vraag van de heer Tobback. De voorbije dagen heeft iedereen enigszins met verbijstering kennis genomen van de initiatieven van het Niras. Hoe valt dit te rijmen met de federale loyaleit waarvoor steeds wordt gepleit? Nu krijgen we dit immers zomaar voorgeschoteld.

Voorts tracht u nu een ruimtelijke politiek te voeren. U doet dat zelfs op een heel ingrijpende wijze, met uw Ruimtelijk Structuurplan. Wat nu gebeurt, hypothekeert in de ogen van de bevolking de doel-

stellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Tracht men in de omgeving van die domeinen bijvoorbeeld een woonzone te creëren, woonfuncties in te vullen of een industriezone te scheppen, wie wil daar dan gaan wonen of er een zelfstandige activiteit ontplooiën? Dit is in feite een doos van Pandora : men ziet het begin, maar het einde is helemaal zoek. Van uw federale ambtgenoten lijkt dit me allesbehalve correct.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, betreffende de Niras-problematiek heeft de heer Geysels een interpellatieverzoek ingediend. Ik meen immers dat die zaak ook eens ten gronde moet worden bekeken.

We moeten eens onderzoeken in welke mate er hier een bevoegdheidsconflict is ontstaan. Misschien moet de zaak eens worden bekeken in het kader van het Overlegcomité. Dergelijke plannen worden immers op het federale niveau uitgewerkt. Nu is het Niras wat dat betreft niet aan zijn proefstuk toe : ook vroeger hebben ze reeds een massa mensen op de been gebracht door middel van plannen die op een onfatsoenlijke wijze werden uitgebracht. Nu hebben we te maken met datzelfde fenomeen.

Zoals reeds werd gezegd door een aantal mensen zullen we grondig moeten bekijken hoe daarop dient te worden gereageerd en welke hypotheek er wordt gelegd. De eerste vraag is echter : kán het eigenlijk dat de federale overheid een dergelijk initiatief neemt? Is daaromtrent geen dringend overleg nodig? Ik neem aan dat de heer Geysels daar in het kader van zijn interpellatie verder zal op ingaan.

De voorzitter : Ik wil nog even opmerken dat de vragen met betrekking tot bodemsanering en het decreet terzake tot de bevoegdheid van de commissie voor Leefmilieu behoren. We hebben het hier duidelijk over de ruimtelijke aspecten van de problematiek : laten we ons hiertoe beperken.

Toch lijken me de vragen over de plannen van het Niras, zeker op plaatsen waar reeds concrete gewestplanwijzigingen werden doorgevoerd, ten zeerste op hun plaats. Daar de onrust bij een aantal mensen zeer groot is, moeten we mijn inziens heel concrete antwoorden geven aan de lagere besturen en aan de bevolking.

Voorzitter

Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, collega's, het komt me voor dat de gehele commissie zich zorgen maakt over de manier waarop men de bestemming van de vroegere militaire terreinen concreet zal invullen. We hebben inderdaad reeds op verschillende plaatsen in Vlaanderen een bestemming toegewezen, zoals het hoort, via gewestplanwijzigingen.

Eerst wil ik concreet ingaan op de basisvragen van de interpellant. Ik ken geen enkele wetgevende bepaling die zou verklaren dat de stedenbouwwet niet van toepassing is op de militaire domeinen. Bijgevolg zijn de stedenbouwwet en haar uitvoeringsbepalingen van toepassing op militaire domeinen, gebouwen en installaties.

Er is wel een oude omzendbrief van 16 oktober 1967 over de samenwerking met wat toen het Departement van Landsverdediging heette. Deze omzendbrief stipuleert dat om veiligheidsredenen voor bepaalde militaire bouwwerken geen bouwvergunning nodig is. Een omzendbrief lijkt me vanuit juridisch oogpunt niet bepaald het aangewezen instrument om versoepelingen van de stedenbouwwet in te voeren. Ik heb dan ook aan mijn administratie de opdracht gegeven om in samenspraak met Defensie te onderzoeken of deze regeling kan worden geactualiseerd. Het lijkt me immers evident dat de bouwaanvrager van de Krijgsmacht ook onderworpen wordt aan het advies van de gemachtigde ambtenaar.

Aangezien ik op de eerste vraag bevestigend kan antwoorden, kan ik dat ook doen op de tweede analoge vraag, die in feite een stap verder gaat. Het ruimtegebruik van gebouwen op de militaire domeinen is omwille van de voorgeschiedenis niet bekend bij de Administratie Ruimtelijke Ordening. Deze zal ongetwijfeld veelzijdig zijn, maar toch zal ze ook steeds te maken hebben met de doelstellingen van de militaire overheid. Ik blijf er echter van overtuigd dat in de toekomst nieuwe afspraken moeten worden gemaakt met de militaire overheid. U moet dan ook mijn opdracht aan de administratie, om de vigerende omzendbrief bij te werken, begrijpen in het licht van deze vaststelling. Het kader voor het nieuwe ruimtegebruik wordt geschetst in de bestemmingswijzigingen zoals vastgelegd in de diverse gewestplannen. Daarmee ant-

woord ik al gedeeltelijk op vragen van andere collega's. Het specifieke gebruik zal daarna geregeld worden via de bouwaanvragen die ingediend worden door de nieuwe eigenaars.

Om op de vijfde vraag van de heer Van Mechelen te antwoorden, wil ik ingaan op de definitie woongelegenheid. Vooreerst wil ik onderstrepen dat het aangehaalde besluit niet van 1 augustus 1996 dateert, maar wel van 16 juli 1996. Het werd wel op latere datum in augustus in het Staatsblad gepubliceerd. De term woongelegenheden is niet gedefinieerd in het besluit van 16 juli 1996. Hij dient in de gewone betekenis van het woord te worden opgevat. Het woordenboek geeft als definitie : mogelijkheid tot wonen. Dit is belangrijk, want ik weet dat u deze stedenbouwkundige aangelegenheid aangrijpt om een ander probleem waar de gemeente het blijkbaar moeilijk mee heeft aan te kaarten.

De heer Dirk Van Mechelen : Er is eerst een gewestplanwijziging geweest op uw initiatief waarna beslist is om daar woonzones van te maken.

Minister Eddy Baldewijns : Ik kom daar later nog op terug.

De definitie van woongelegenheid houdt in dat een gebouw kan bestaan uit meerdere woongelegenheden. Daar moeten we van uitgaan. Dit kunnen appartementen en studio's zijn maar ook kamers. Ik denk dat ik duidelijk gesteld heb dat het besluit van 16 juli 1996 op militaire gebouwen van toepassing is.

Het is altijd moeilijk om in algemene lijnen de ad hoc situaties in te schatten. Ad hoc situaties worden eerder ingeschat naar aanleiding van de aanvraag tot bouwen die ook aan onze administratie bezorgd wordt. Indien de bestaande gebouwen, na een fase van overdracht, zouden worden verbouwd, ressorteren ze onder de bepalingen van de plannen van aanleg. Gebruikswijzigingen moeten worden opgenomen in het desbetreffende uitvoeringsbesluit. Hier zouden we kunnen verwijzen naar het derde uitvoeringsbesluit bij het minidecreet. Het is duidelijk dat er een relatie bestaat tussen gebruikswijzigingen en de bestemming. Voor de werkzaamheden waar u op doelde, namelijk de aanvraag voor het asielgebouw, heeft men geen vergunning nodig. Het aantal woongelegenheden vergroten, is geen vergunningplichtig werk.

Baldewijns

Mijnheer Quintelier, artikel 20 toepassen, moet gebeuren binnen de beperkingen van de vigerende omzendbrief. Eerst moet worden onderzocht of deze functies niet in de eerste plaats kunnen worden ingeplant in de woonzone. Wat de problematiek van de affectatie betreft, die door meerdere personen werd aangehaald – de heer Van Mechelen, en de heren Quintelier, Tobback en Malcorps – kan ik het volgende zeggen. Zolang Defensie niet beslist om te verkopen of over te dragen, denk ik dat de regels die vandaag bestaan, ook blijven bestaan. Wanneer er bij een nieuwe overdracht, bijvoorbeeld een verkoop, die een aanpassing of een gebruikswijziging omvat, vragen moeten worden gesteld, dan ressorteren deze onder de regelgeving en moeten de desbetreffende vergunningen verkregen kunnen worden. Men vraagt tevens naar werken die van openbaar nut kunnen zijn en waarvoor in een regeling voorzien is in het huidige artikel 48. Indien er werken van openbaar nut, in de zeer algemene betekenis, nodig zijn, is het mogelijk dat het gewestplan, gelijktijdig met de beoordeling van het karakter van openbaar nut in herziening wordt gesteld. Vertrekkend van de inherzieningstelling, kan men de vergunning dan ook afleveren. Dit gebeurt ook voor andere aangelegenheden van openbaar nut bijvoorbeeld voor pijpleidingen.

Wat de vraag van de heer Malcorps betreft inzake stockageplaatsen in het algemeen : men zal de ruimtelijke inpasbaarheid moeten evalueren. Men zal rekening moeten houden met de bestemming die aan de gronden gegeven is. Deze evaluatie moet gebeuren, vandaar mijn reactie bij de eerste opflakkingen in de pers. Deze beoordeling kan pas gebeuren als de vraag gesteld wordt, maar dat is alsnog niet gebeurd. Men zou kunnen discussiëren over de betrokkenheid van de gewestelijke overheid bij een initiatief om een onderzoek op te starten dat door de federale overheid is uitgevoerd. Misschien stelt dit u teleur, maar we moeten ook hier de zaken correct voorstellen. Als de federale overheid om het even welk wetenschappelijk onderzoek opdraagt, dan worden wij daar niet per definitie vooraf over geconsulteerd. Ik stel het nu extreem algemeen om zo duidelijk mogelijk te zijn. Pas bij een vraag om een bouwvergunning kan Ruimtelijke Ordening worden aangesproken. Dit is een gevoelige materie. We zouden graag onze mening geven, maar we zijn hier niet rechtstreeks bij betrokken.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : Ik zou graag een kopie krijgen van het antwoord van de minister.

Ik wil eerst een algemene opmerking maken. Het is inderdaad een goede zaak voor Vlaanderen dat de omzendbrief van 16 oktober 1967 naar de prullenmand wordt verwezen. Hij werd immers op flagrante wijze misbruikt. Ik geef één voorbeeld : in onze gemeente hebben we het Fort van Kapellen. De voormalige minister van Defensie heeft een hondenclub de toelating gegeven om zich daar te vestigen. Die club heeft zonder kapvergunning van de gemeente bomen geveld, zonder vergunning van de gemeente of van het gewest chalets neergezet en hindernissen gebouwd. Dat alles veroorzaakt heel wat hinder voor de omwonenden. Kan de gemeente hier nu tegen optreden en een proces-verbaal opmaken ? Door de herziening van de omzendbrief zal dit probleem zich in de toekomst niet meer voordoen, maar we zitten intussen met de inbreuken. Wie treedt daar tegen op ? Wanneer we burgers penalisieren voor kleine en grote bouw-overtredingen, moeten we ook tegenover de federale overheid optreden.

Een tweede punt is de verhouding tussen de Vlaamse en de federale overheid. Op dit ogenblik, mijnheer de minister, lijden we ernstige schade door het loyale gedrag van Vlaanderen. Ik was vroeger lid van de commissie voor Defensie en heb dit dossier van nabij kunnen volgen. We hebben toen het probleem gemeld en onmiddellijk volgde er overleg tussen minister Delcroix en minister Kelchtermans. We hebben geprobeerd de witte vlekken zo correct en zo snel mogelijk in te vullen. Het stoort me echter bijzonder dat de federale overheid opnieuw een andere beslissing neemt, dit na een volledige inspraakprocedure en een openbaar onderzoek en nadat de nieuwe bestemming van de gronden en de gebouwen is vastgelegd.

De kazerne van Bauwin zou worden gesloopt. Omdat het gebouw vol asbest zit, leverde dat problemen op. Dit werd voorlopig opgelost door het afsluiten van een verdieping. Na de afbraak van de kazerne zou men daar een sociaal woonproject realiseren met een erkende huisvestingsmaatschappij. De gewestplannen werden in die zin aangepast, maar na die aanpassing besliste de federale overheid om de gebouwen niet te desaffecteren en ze een totaal nieuwe bestemming te geven. De nieuwe bestemming staat haaks op het principe van woonzone. U probeert me nu te overtuigen dat die slaapblok een woonblok is. Deze interpretatie door een minister van Ruimtelijke Ordening verbaast me ten zeerste. Deze plannen passen misschien in het kraam van zowel de Vlaamse als de federale

Van Mechelen

regering, maar er zullen zich gevallen voordoen die helemaal niet in uw kraam passen.

Op de vergadering van 11 september onder leiding van de heer Ceusters, inspecteur-generaal van de Regie der Gebouwen, werd zeer nadrukkelijk gezegd dat de Regie der Gebouwen zo snel mogelijk de nodige bouw-, milieu- en exploitatievergunningen zou aanvragen. De Regie der Gebouwen was immers eveneens de mening toegedaan dat bij het ombouwen van een slaapbarak tot een wooncentrum, de nodige vergunningen moeten worden aangevraagd. Ik heb op die vergadering voorgesteld om een gescheiden rioleringsnet te bouwen. Nu is de riolering van de blokken verbonden met de Voetbeek in Kapellen. De beek was net volledig gesaneerd en losgekoppeld van alle rioleringen en nu zou hier zonder vergunning een net van meer dan 300 mensen op worden aangesloten. De Regie der Gebouwen heeft dan in samenspraak met de gemeente, maar zonder enige vergunning, beslist om een gescheiden rioleringsnet te voorzien.

Het lijkt me geen daad van ordentelijk bestuur om de bestemming te wijzigen nadat de procedure is gevoerd. Ik verwijs naar de nieuwe debatten over het bergen van licht radioactief afval. De gemeente Ramst, die de komende jaren door andere kwalen zal worden geteisterd, dreigt ook hiervan de dupe te worden. Mijnheer de minister, u moet met luide stem verkondigen dat Vlaanderen dit niet zal dulden. Dit kan echt niet langer. De bestemming die na een democratische procedure totstandkwam, moet worden gerespecteerd.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat noch u noch uw administratie inzicht hebben in de huidige bestemming van de militaire gebouwen. In deze situatie heeft het geen zin een wijziging van bestemming aan te vragen, want het referentiekader ontbreekt. Ik stel voor dit zo snel mogelijk in orde te brengen zodat men kan vergelijken en op basis daarvan een vergunning kan weigeren of toestaan.

In het besluit van de Vlaamse regering lees ik, ik citeer : geen bouwvergunning is vereist voor de volgende werken en handelingen, de plaatsing van ... zoals hier is voorgelezen, voor zover ze noch de wijziging van het gebruik of de bestemming, noch de wijziging van het aantal woongelegenheden met zich meebrengt. Einde citaat. Ik had begrepen dat zelfs bij een verhoging van het aantal woongele-

geheden geen vergunning vereist is. Hoe zit het daarmee ?

Dan heb ik ook nog een randbemerking over het storten van licht radioactief afval. Ik veronderstel dat Vlaanderen over een verweermiddel beschikt door het invullen van de stedenbouwkundige bestemming van de gedesaffekteerde militaire domeinen, bij aanpassing van de gewestplannen. In Wallonië beschikt men daar niet over. Daar blijven de zones wit of grijs ingekleurd, wat het storten van het afval misschien veel eenvoudiger maakt. Ik wil er daarmee niet voor pleiten de berging helemaal in Wallonië te laten gebeuren.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Voor een bestemming die buiten de bevoegdheid van het ministerie van Defensie ligt, moet toch altijd een vergunning worden afgeleverd, of niet ? Als dat niet het geval is, loopt de regeling mijns inziens toch mank. Moet het nieuwe gebouw dan ook niet beantwoorden aan de stedenbouwkundige regels ? Het verlenen van een vergunning moet toch worden gekoppeld aan de bestemming van de zone zoals die bepaald is in het gewestplan, of niet ?

Mijn tweede vraag gaat over het bergen van radioactief afval. Is berging op terreinen die niet werden gedesaffecteerd mogelijk zonder enige vergunning ? De heer Caubergs stelde ooit een mondelinge vraag over het vliegveld van Leopoldsburg. U zei toen duidelijk dat het om derden ging en dat het, omdat het niet dadelijk een militair doel diende, ressorteerde onder de regelgeving van Ruimtelijke Ordening. Ik geloof dat u de gemachtigd ambtenaar gestuurd hebt om de stand van zaken op te nemen. Wanneer de berging van radioactief afval door Niras in militaire gebouwen zou gebeuren, valt dat buiten het bevoegdheidsdomein van Defensie en komt de vergunningsaanvraag toch bij u terecht ?

De voorzitter : De heer Quintelier heeft het woord.

De heer Leonard Quintelier : Mijnheer de minister, als ik u goed begrijp, hebt u daarnet gezegd dat het opsplitsen van een woongebouw tot meerdere woongelegenheden in feite niet bouwvergunningsplichtig is. Ik verklaar me nader. Mijns inziens hebt u daarnet gezegd dat binnen het militaire gebeuren – een groot gebouw dat één woning bevatte, zonder enige bijkomende vergunning tot meerdere woningen kan worden omgevormd. Is dit inderdaad zo ? Dit verontrust ons in sterke mate.

Quintelier

Het gaat hier immers toch om een bestemmingswijziging ?

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : In verband met de opmerkingen van de heer Van Mechelen, is het mijns inziens inderdaad zo dat als men bepaalde feiten vaststelt die niet in overeenstemming zijn met hetgeen waarvoor er een vergunning is, er uiteraard – in eerste instantie door de gemeente – proces-verbaal kan worden opgesteld. In verband met de concrete problematiek van het asielgebouw denk ik dat we zeker rekening moeten houden met het specifieke voorschrift dat mee is opgenomen in de gewestplanwijziging. De mogelijkheid bestaat dus om bij dit specifieke gewestplan deze woongelegenheden te vermeerderen. Dit is dus een zeer specifieke aangelegenheid.

Verskillende volksvertegenwoordigers stellen hier grote vragen bij. Ik kan dat best begrijpen. We hebben inderdaad geen volledig zicht op de ruimtelijke invulling die vooralsnog is gebeurd op deze militaire domeinen. Bij elke aanvraag, dus bij elke desaffectatie, zal men deze zaken moeten inventariseren.

Op de militaire domeinen zijn er inderdaad een aantal gebouwen die in het verleden een vergunning hebben gekregen. Er zijn er ook die, wegens specifieke benaderingsvormen uit het verleden, geen vergunning hebben gevraagd of er ook geen nodig hadden. Het is precies daarop dat we geen volledig zicht hebben.

Ik ga volledig akkoord met de opmerking van de heer Lachaert. De gewestplannen hebben inderdaad het voordeel dat ze een inkleuring geven aan een bepaald domein. Deze aanduidingen van bestemming kan men laten gepaard gaan met bepaalde voorschriften die beperkingen of verduidelijkingen voor de toekomst kunnen aangeven.

Ik denk dat ik hiermee de vragen van de volksvertegenwoordigers heb beantwoord.

De heer Dirk Van Mechelen : Er was eigenlijk één cruciale vraag, die de heer Quintelier herhaalde. Er is sprake van een militair gebouw – voorheen een slaapbarak voor dienstplichtigen – waarvan nu een ander gebruik wordt gemaakt. Is dit een wijziging van gebruik en bestemming ?

De vraag van de heer Quintelier betrof dan de wijziging van het aantal woongelegenheden. In deze omzendbrief staat dat dit niet onderworpen is aan een bouwvergunning als het géén wijziging van het aantal woongelegenheden met zich meebrengt. In dit concreet geval is die wijziging er wél. Derhalve maak ik me zorgen over andere gebouwen : dit zal een precedent scheppen. De Regie der Gebouwen had geen enkel probleem met het aanvragen van die bouwvergunning. Die zou trouwens ook worden afgeleverd, wat ons als lokaal bestuur in de gelegenheid zou hebben gesteld om er een aantal voorwaarden aan te koppelen. Eén van die voorwaarden is bijvoorbeeld het aanleggen van een gescheiden rioolstelsel, dat men nu de facto gaat realiseren.

Toch is het onlogisch, mijnheer de minister, dat een dergelijke ingrijpende wijziging kan gebeuren zonder een bouwvergunning. Ik moet u eerlijk zeggen : ik begrijp niet dat uw omzendbrief van 16 juli 1996 dergelijke verstrekkende wijzigingen toestaat. Volgens mij is dit het misbruiken van de omzendbrief en had het aanvragen van de bouwvergunning, wat trouwens rechtstreeks bij de gemachtigde ambtenaar gebeurt, zonder veel problemen een oplossing kunnen betekenen.

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Mijnheer de voorzitter, de wijziging van het gewestplan heeft plaatsgevonden. De gemeente heeft zich terzake met betrekking tot de concrete uitvoeringsmogelijkheden gericht tot de gemachtigde ambtenaar. U hebt van hem ook de nodige interpretatie gekregen, zoals het hoort.

De voorzitter : De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert : Hierbij aansluitend wil ik de minister vragen om, tot het moment waarop we het decreet houdende de ruimtelijke ordening behandelen, mijn indertijd samen met mevrouw Ceysens ingediende voorstel van decreet in verband met de wijziging van de woongelegenheden eens opnieuw te bekijken (Stuk 301 (1995-1996) – Nr.1). Ik hoop dat dit nu nog mogelijk is.

Minister Eddy Baldewijns : Ook met dit element zal rekening worden gehouden.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Een bijkomende vraag : ik had de vraag gesteld of men bij het Niras

Sannen

betreffende niet-gedesaffekteerde zones toch tot opslag zou willen overgaan. Is dit dan onderhevig aan een vergunningsaanvraag bij het Vlaams Gewest ?

De voorzitter : Minister Baldewijns heeft het woord.

Minister Eddy Baldewijns : Als dit een gebruik door derden betreft, zal men uiteraard een vergunningsaanvraag moeten indienen. Ik herhaal echter, mijnheer Sannen, dat we tot nu toe terzake geen vraag hebben ontvangen en dus ook geen beslissing moesten treffen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Van Mechelen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen

omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 15.25 uur.*
